

ЗАТВЕРДЖЕНО

Розпорядження начальника
Чернігівської обласної
військової адміністрації
21 листопада 2024 р. № 922

ОПЕРАЦІЙНИЙ ПЛАН
заходів з реалізації Стратегії розвитку системи протитуберкульозної
медичної допомоги населенню Чернігівської області на 2024 – 2026 роки

№ з/п	Найменування завдання	Найменування заходу	Відповідальні за виконання	Строк виконання	Індикатор виконання
1	2	3	4	5	6
1	Перехід на інтегровану та людино-орієнтовану модель надання послуг у сфері громадського здоров'я з подолання туберкульозу шляхом визначення функцій і механізмів взаємодії різних учасників системи охорони здоров'я (надавачів первинної медичної допомоги, регіональної фтизіатричної служби, органів державної влади органів місцевого самоврядування, центру	1) забезпечення надання інтегрованої та орієнтованої на потреби людей протитуберкульозної медичної допомоги шляхом визначення функцій і механізмів взаємодії різних учасників системи охорони здоров'я (надавачів первинної медичної допомоги, регіональної фтизіатричної служби, центру контролю та	Управління охорони здоров'я Чернігівської обласної державної адміністрації (далі - УОЗ), Центри первинної медико-санітарної допомоги (далі – ЦПМСД), відокремлений структурний підрозділ «Центр фтизіатрії» Комунального некомерційного підприємства «Чернігівська обласна лікарня» Чернігівської обласної ради (далі – Центр фтизіатрії	2025 рік	забезпечено надання інтегрованої та орієнтованої на потреби людей протитуберкульозної медичної допомоги

	контролю і профілактики хвороб, інститутів громадянського суспільства)	профілактики хвороб, органів державної влади, органів місцевого самоврядування, громадських та благодійних організацій)	ЧОЛ), Державна установа «Чернігівський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України» (далі – ДУ «Чернігівський ОЦКПХ МОЗ»), територіальні громади (далі – ТГ), Благодійна організація «Чернігівська МЕРЕЖА» (далі - БО «Чернігівська МЕРЕЖА») (за згодою)		
		2) забезпечення безбар'єрного доступу до послуг у сфері громадського здоров'я з подолання туберкульозу	УОЗ, заклади охорони здоров'я області (далі – ЗОЗ), ДУ «Чернігівський ОЦКПХ МОЗ» (за згодою)	2025 рік	забезпечено безбар'єрний доступ до послуг у сфері громадського здоров'я з подолання туберкульозу
2	Забезпечення мультидисциплінарного підходу під час надання послуг у сфері громадського здоров'я з подолання туберкульозу з посиленням ролі надавачів первинної медичної допомоги	1) забезпечення мультидисциплінарного підходу під час надання послуг у сфері громадського здоров'я з подолання туберкульозу з посиленням ролі надавачів первинної медичної допомоги	УОЗ, ЦПМСД, Центр фтизіатрії ЧОЛ, БО «Чернігівська МЕРЕЖА», ТГ (за згодою)	4 квартал 2024 року	забезпечено мультидисциплінарний підхід та порядок надання послуг з амбулаторного лікування людей, які хворіють на туберкульоз, у закладах первинної медичної допомоги
		2) забезпечення охоплення щепленням проти туберкульозу (вакцинація БЦЖ) дітей віком до року відповідно	УОЗ, ЗОЗ, ЦПМСД, ДУ «Чернігівський ОЦКПХ МОЗ» (за згодою)	4 квартал 2024 - 2026 роки	охоплено щепленням проти туберкульозу не менше 95% дітей віком до року відповідно до календаря

		до календаря профілактичних щеплень			профілактичних щеплень
3	Забезпечення активної участі громадянського суспільства у наданні послуг у сфері громадського здоров'я з подолання туберкульозу, які спрямовані на забезпечення лікування та профілактики туберкульозу, догляду, підтримки та соціального захисту людей, які хворіють на туберкульоз, людей з латентною туберкульозною інфекцією (далі – ЛТБІ), а також членів їх сімей	забезпечення активної участі громадянського суспільства у наданні послуг у сфері громадського здоров'я з подолання туберкульозу, які спрямовані на забезпечення лікування та профілактики туберкульозу, догляду, супроводу та підтримки, соціального захисту людей, які хворіють на туберкульоз, зокрема тих, що отримують профілактичне лікування, людей з латентною туберкульозною інфекцією, а також членів їх сімей	УОЗ, ЦПМСД, ТГ (за згодою), БО «Чернігівська МЕРЕЖА» (за згодою)	4 квартал 2024 - 2026 роки	визначено перелік послуг у сфері громадського здоров'я з подолання туберкульозу, що можуть надаватися інститутами громадянського суспільства та спрямовані на забезпечення лікування та профілактики туберкульозу, догляду, підтримки та соціального захисту людей, які хворіють на туберкульоз, зокрема тих, що отримують профілактичне лікування, людей з латентною туберкульозною інфекцією, а також членів їх сімей
4	Забезпечення доступу до спеціалізованої медичної допомоги, зокрема для лікування усіх форм туберкульозу та супутніх хвороб, у закладах охорони здоров'я різного профілю людей, які хворіють на туберкульоз, та людей з латентною туберкульозною	1) забезпечення доступу до спеціалізованої медичної допомоги, зокрема для лікування усіх форм туберкульозу та супутніх хвороб, у закладах охорони здоров'я різного профілю людей, які хворіють на туберкульоз, та людей з латентною	УОЗ, Центр фтизіатрії ЧОЛ, заклади охорони здоров'я області, що надають спеціалізовану медичну допомогу	4 квартал 2024 - 2026 роки	забезпечено доступ до спеціалізованої медичної допомоги, зокрема для лікування усіх форм туберкульозу та супутніх хвороб, у закладах охорони здоров'я різного профілю людей, які хворіють на туберкульоз, та людей з латентною туберкульозною

інфекцією	туберкульозною інфекцією			інфекцією. Оновлено клінічні маршрути пацієнтів, які хворіють на туберкульоз та пацієнтів з ЛТБІ
	2) забезпечення доступу до хірургічної допомоги людей, які хворіють на туберкульоз, відповідно до галузевих стандартів охорони здоров'я	УОЗ, Центр фтизіатрії ЧОЛ, заклади охорони здоров'я, що надають спеціалізовану медичну допомогу	4 квартал 2024 - 2026 роки	визначено перелік закладів охорони здоров'я, що надають хірургічну допомогу людям, які хворіють на туберкульоз, забезпечено доступ до надання хірургічної та спеціалізованої медичної допомоги. Затверджено клінічний маршрут пацієнтів, які хворіють на туберкульоз та потребують хірургічного лікування
	3) підготовка заявки та відповідної документації для проведення акредитації бактеріологічного відділу централізованої клініко-діагностичної лабораторії Комунального некомерційного підприємства «Чернігівська обласна лікарня» Чернігівської обласної ради щодо	Комунальне некомерційне підприємство «Чернігівська обласна лікарня» Чернігівської обласної ради	2026 рік	підготовлено заявку для акредитації бактеріологічного відділу централізованої клініко-діагностичної лабораторії Комунального некомерційного підприємства «Чернігівська обласна лікарня» Чернігівської обласної ради щодо відповідності

		відповідності вимогам ДСТУ EN ISO 15189:2022 «Медичні лабораторії. Вимоги до якості та компетентності»			вимогам ДСТУ EN ISO 15189:2022 «Медичні лабораторії. Вимоги до якості та компетентності»
5	Забезпечення надання якісних послуг у сфері громадського здоров'я з подолання туберкульозу людям, які живуть з ВІЛ, та людям, які перебували в контактi з людьми, які хворіють на туберкульоз (як дітям, так і дорослим), відповідно до галузевих стандартів медичної допомоги при туберкульозі	1) забезпечення надання якісних послуг з подолання туберкульозу людям, які живуть з ВІЛ, та людям, які перебували в контактi з людьми, які хворіють на туберкульоз (як дітям, так і дорослим), відповідно до галузевих стандартів медичної допомоги при туберкульозі	УОЗ, ЦПМСД, Центр фтизіатрії ЧОЛ, ТГ (за згодою), ДУ «Чернігівський ОЦКПХ МОЗ» (за згодою), БО «Чернігівська МЕРЕЖА» (за згодою)	4 квартал 2024 - 2026 роки	1) охоплено не менше 95% людей, які живуть з ВІЛ, та людей, які перебували в контактi з людьми, які хворіли на туберкульоз, систематичним скринінгом на туберкульоз 2) охоплено та завершено профілактичне лікування туберкульозу не менше 95 відсотків людей, які живуть з ВІЛ, та людей, які перебували в контактi з людьми, які хворіють на туберкульоз (як дітей, так і дорослих)
		2) проведення моніторингу систематичного скринінгу на туберкульоз людей з груп підвищеного ризику та ключових	УОЗ, Центр фтизіатрії ЧОЛ, ЦПМСД, ДУ «Чернігівський ОЦКПХ МОЗ» (за згодою), ТГ (за згодою)	4 квартал 2024 - 2026 роки	проведено моніторинг систематичного скринінгу на туберкульоз людей з груп підвищеного ризику та ключових груп захворювання на

		груп захворювання на туберкульоз та охоплення таких людей профілактичним лікуванням туберкульозу на рівні первинної медичної допомоги			туберкульоз та охоплення таких людей профілактичним лікуванням туберкульозу на рівні первинної медичної допомоги
6	Організація нагляду за виявленням та лікуванням латентної туберкульозної інфекції	1) формування груп людей з метою виявлення латентної туберкульозної інфекції та при необхідності їх подальшого лікування	УОЗ, Центр фтизіатрії ЧОЛ, ЦПМСД, ДУ «Чернігівський ОЦКПХ МОЗ» (за згодою)	2024-2026 роки	1) сформовано групи людей, які підлягають скринінгу на ЛТБІ; 2) проведено скринінг на ЛТБІ (шкірна туберкулінова проба, квантифероновий тест); 3) охоплено лікуванням ЛТБІ осіб, які цього потребують
	2. Реалізація ефективної політики та забезпечення багатогалузевого та багатосекторального підходу до подолання туберкульозу				
7	Забезпечення багатогалузевого та багатосекторального підходу до подолання туберкульозу	1) впровадження багатогалузевого та багатосекторального підходу до подолання туберкульозу, включаючи ефективні механізми комунікації	УОЗ, ЦПМСД, Центр фтизіатрії ЧОЛ, ТГ(за згодою), ДУ «Чернігівський ОЦКПХ МОЗ» (за згодою)	4 квартал 2024 - 2026 роки	впроваджено багатогалузевий та багатосекторальний підхід до подолання туберкульозу, включаючи ефективні механізми комунікації

		2) забезпечення безперервного та постійного інформування населення з питань профілактики, раннього виявлення, лікування та супроводу туберкульозу, в тому числі через систему дошкільної та загальної середньої освіти і систему громадського здоров'я	УОЗ, Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації, Департамент соціального захисту населення Чернігівської обласної державної адміністрації, ЗОЗ, ТГ (за згодою), ДУ «Чернігівський ОЦКПХ МОЗ» (за згодою)	4 квартал 2024 - 2026 роки	розроблено план заходів з інформування населення щодо профілактики, раннього виявлення, лікування та супроводу туберкульозу, в тому числі через систему дошкільної та загальної середньої освіти і системи громадського здоров'я
8	Використання організаційного та фінансового потенціалу територіальних громад у здійсненні заходів з подолання туберкульозу	1) залучення територіальних громад, їх організаційного та фінансового потенціалу до здійснення заходів з подолання туберкульозу	УОЗ ТГ (за згодою), громадські та благодійні організації (за згодою)	4 квартал 2024 - 2026 роки	залучено територіальні громади до здійснення заходів з подолання туберкульозу
		2) впровадження ініціативи з подолання туберкульозу «Територіальна громада, вільна від туберкульозу» (згідно з додатком до операційного плану)	УОЗ, ТГ (за згодою), Центр фтизіатрії ЧОЛ, ЦПМСД, ДУ «Чернігівський ОЦКПХ МОЗ» (за згодою), БО «Чернігівська МЕРЕЖА» (за згодою)	2025 - 2026 роки	забезпечено приєднання територіальних громад (згідно додатку) до ініціативи з подолання туберкульозу «Територіальна громада, вільна від туберкульозу»
		3) забезпечення проведення моніторингу та оцінки детермінантів здоров'я, які впливають на рівень захворювання на туберкульоз, та	УОЗ, Центр фтизіатрії ЧОЛ, ТГ (за згодою), ЦПМСД, ДУ «Чернігівський ОЦКПХ МОЗ» (за згодою)	4 квартал 2024 - 2026 роки	проведено моніторинг та оцінку детермінантів здоров'я, які впливають на рівень захворювання на туберкульоз за критеріями:

		здійснення територіальними громадами відповідних заходів			1) рівень захворюваності на туберкульоз менше 10 випадків на 100 000 населення на рік; 2) охоплено систематичним скринінгом 90% осіб із груп ризику; 3) рівень активного виявлення випадків туберкульозу більше 70%; 4) охоплено скринінгом з метою виявлення латентної туберкульозної інфекції 90% осіб із визначених груп населення; 5) охоплено профілактичним лікуванням 90% осіб з латентною туберкульозною інфекцією; 4) ефективність лікування: 90% пацієнтів завершують лікування успішно; 5) рівень лікарсько-стійкого туберкульозу: менше 5% випадків серед загальної кількості випадків туберкульозу;
--	--	--	--	--	---

					6) охоплено вакцинацією БЦЖ 95% дітей віком до року; 7) доступність медичних послуг (частка населення, яке має доступ до якісних медичних послуг для діагностики та лікування ТБ) - 100% населення; 8) моніторинг та звітність: щоквартальна звітність відповідно до затверджених форм; 9) участь громад: не менше 5 заходів проведено за участю громади
9	Проведення моніторингу та оцінки результатів здійснення заходів з подолання туберкульозу на регіональному та місцевому рівнях	здійснення моніторингу та оцінки результатів проведених заходів з подолання туберкульозу на регіональному та місцевому рівнях	УОЗ, ЦПМСД, Центр фтизіатрії ЧОЛ, ТГ (за згодою), ДУ «Чернігівський ОЦКПХ МОЗ» (за згодою), БО «Чернігівська МЕРЕЖА» (за згодою)	2026 рік	проведено моніторинг та оцінку результатів здійснення заходів з подолання туберкульозу на регіональному та місцевому рівнях. Забезпечено зворотній зв'язок з виконавцями заходів
3. Проведення заходів з інфекційного контролю за туберкульозом на усіх рівнях надання медичної допомоги					
10	Забезпечення дотримання закладами охорони здоров'я вимог щодо здійснення інфекційного	забезпечення належного впровадження Стандарту інфекційного контролю для закладів	УОЗ, ЦПМСД, заклади охорони здоров'я, що надають спеціалізовану	4 квартал 2024 - 2026 роки	створено умови для дотримання вимог Стандарту інфекційного контролю для закладів

	контролю за туберкульозом	охорони здоров'я, що надають допомогу хворим на туберкульоз, затвердженого наказом МОЗ України від 01.02.2019 №287. Контроль ефективного використання ультрафіолетових бактерицидних опромінювачів (проведення замірів кожні 6 місяців). Контроль за використанням засобів індивідуального захисту (проведення фіт-тестів)	медичну допомогу, Центр фтизіатрії ЧОЛ, ДУ «Чернігівський ОЦКПХ МОЗ» (за згодою)		охорони здоров'я, що надають допомогу хворим на туберкульоз, затвердженого наказом МОЗ України від 01.02.2019 № 287
--	---------------------------	--	--	--	---

**Територіальні громади, залучені до громадської ініціативи
«Територіальна громада вільна від туберкульозу»**

Рік впровадження активності	Назва територіальної громади
2025	Любецька селищна ТГ, Яблунівська сільська ТГ
2026	Остерська міська ТГ, Киїнська сільська ТГ